НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 49-354-04-89
Дата 18.07.2023 17:54

ЧРЕЗ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС внасяме предложение за изменение и допълнение в приетия на първо гласуване на 11 юли 2023г. Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023г., № 49-302-01-43, внесен от Министерски съвет на 5 юли 2023 г., както следва:

1. В чл. 1, ал. 1 и 2 числото „21 801 446,5“ се заменя с „21 813 446,5“.

2. В чл. 9, т. 2, буква „в“ числото „780“ се заменя със „710“.

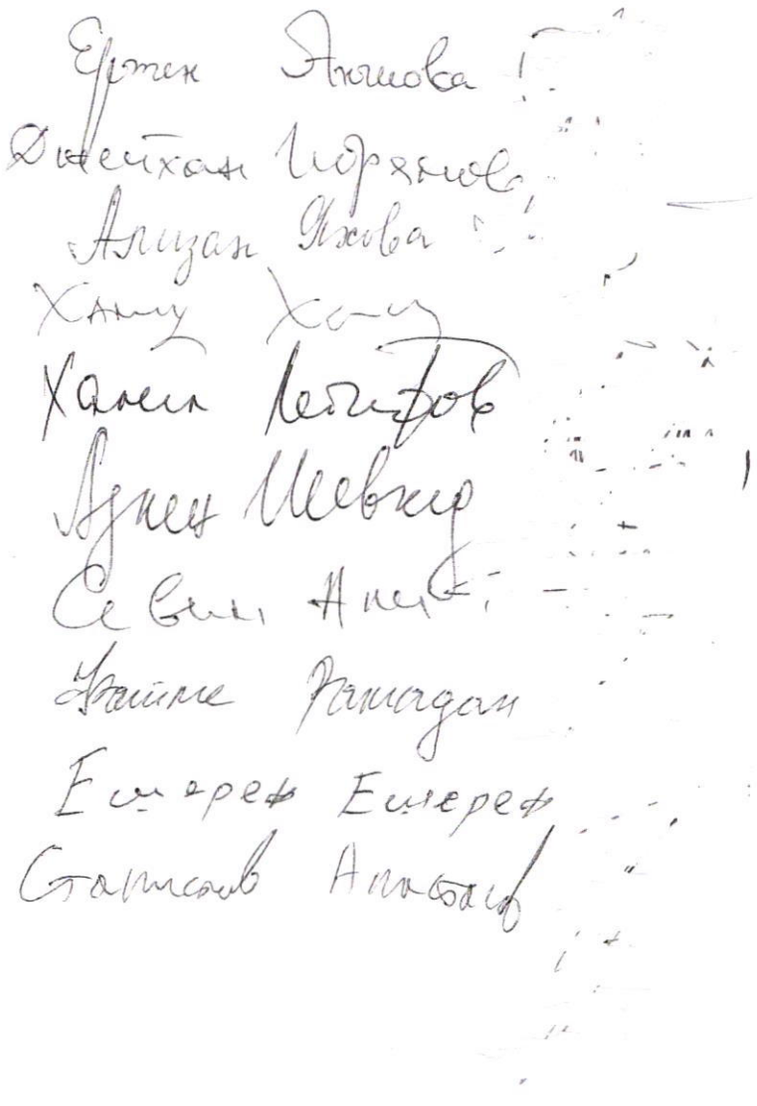
3. В § 5, т. 6 относно § 1, ал. 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 5 думите „предназначена за продажба“ се заличават.

б) в т. 12 след думата „лица“ се добавя „времето на платените и неплатените отпуски за бременност и раждане“.

София, 18.07.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:
Мустафа Карадайъ
Цветан Енчев
Диана Тонкова-Янар
Небие Казак
Елвин Гюркан

М О Т И В И

С предложението касаещо земеделските производители се цели да отпадне изискването за доказване на продажбата на растителна или животинска продукция. Ненужно се утежнява процедурата за установяване на наличие на осигуряване на лицата, които са земеделски производители. Впоследствие това създава затруднения за ползването на осигурителни права от тези лица.

Разпоредбата на §1, ал. 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби в действащата й редакция предвижда, че регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители са физическите лица, които произвеждат растителна и/или животинска продукция, предназначена за продажба, и са регистрирани по установения ред.

Съгласно легалното определение за „земеделски производители“ в Закона за подпомагане на земеделските производители, това са физически и юридически лица, които произвеждат непреработена и/или преработена растителна и/или животинска продукция. Видно е, че липсва изискването произвежданата продукция да е предназначена за продажба, а акцентът се поставя върху производството на земеделската продукция.

Предвид горното, разширяването на понятието земеделски стопанин/тютюнопроизводител за целите на КСО като се прибавя изискването растителната и/или животинска продукция да е предназначена за продажба всъщност е освен нелогично и ограничително с оглед социалните права на тези граждани. За да се установи, че имат качеството на земеделски стопанин/тютюнопроизводител е напълно достатъчно да са регистрирани като такива по установения ред и да произвеждат съответната продукция, без да се привнася условието същата да е непременно предназначена за продажба. Житейски са възможни различни хипотези, при които продукцията не стига до пазара, и в тези случаи произвеждащите я земеделски стопани и/или тютюнопроизводители ще бъдат неоснователно лишени от правата си по КСО. С оглед на това се предлага от текста на разпоредбата да се заличат думите „предназначена за продажба“, които видно от гореизложеното не са включени в легалните

дефиниции на тези понятия в специалните закони, така че да бъде възможно най-благоприятна за правата и интересите на гражданите, избрали да се занимават с тази нелека дейност.

Относно нашето предложение за допълване на понятието "действителен стаж" безспорно е, че съгласно чл. 68, ал. 3, изречение първо от Кодекса за социално осигуряване, в случай, че лицата нямат право на пенсия по ал. 1 и 2, те придобиват право на пенсия при навършване на възраст 67 години за жените и мъжете и най-малко 15 години действителен осигурителен стаж.

В областта на общественото осигуряване при майчинство и преди, и сега законодателят не прави разлика между жените, които не работят, защото са майки на малки деца, и другите жени, които полагат труд и са осигурени за този риск. В тази връзка има практика на Върховния административен съд, който признава за действителен стаж времето на отпуска за бременност, раждане и отглеждане на дете.

Към настоящия момент периодът на майчинството е недействителен и не се взема в предвид при преценка правото на пенсия по чл.68 ал.3 от Кодекса за социално осигуряване.

Незачитането на времето на майчинството като действителен осигурителен стаж би влязло в противоречие с чл. 14 и 47 от Конституцията на Република България, регламентиращи закрила на майчинството и равенство на майките относно трудови и осигурителни права.

А именно чл. 14 и 47 от КРБ гласът:

„Чл. 14. Семейството, **майчинството** и децата са под закрила на държавата и обществото."

и

„Чл. 47. (1) Отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата.

(2) Жената **майка** се ползва от особената закрила на държавата, която й осигурява платен отпуск преди и след раждане, безплатна акушерска помощ, облекчаване на труда и други социални помощи.

По изложения въпрос има формирана и съдебна практика на Върховния административен съд, шесто отделение, който признава за осигурителен стаж посочените периоди на бременност и раждане и отглеждане на малко дете. С нея е прието,

че този стаж следва да бъде вземан в предвид при изчисляване на стажа по чл. 68, ал. 3 от КСО, доколкото съставлява „действителен осигурителен стаж“ по смисъла на посочената разпоредба.

София, 18.07.2023г.

ВНОСИТЕЛИ:

Мустафа Карадайъ

Цветан Енчев

Джевдет Чакъров - Ямар

Небие Кабак

Елвин Горкин

Ертан Ахмедов

Октай Кърджалиев

Алиян Якова

Хамид Хамид

Хамит Кабаков

Джем Шевкед

Севим Ахмед

Ейлем Рамадан

Емрах Емрах

Станислав Анастасов